

Motion till riksdagen 2020/21:273

av **Tobias Andersson m.fl. (SD)**

med anledning av skr. 2019/20:185 Riksrevisionens rapport om samverkansprogram och strategiska innovationsprogram

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utvärdera de genomförda samverkansprogrammen och säkerställa systematiska utvärderingar av de samverkansprogram som aviserades i juli 2019 och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillägg i regleringsbrev i fråga om de strategiska innovationsprogrammen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska lägga fram förslag till krav på effektivitetsmål för samverkansprogram och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I skrivelsen redovisar regeringen sin bedömning av de rekommendationer som framgår av Riksrevisionens rapport Innovation genom samverkan – statens satsningar på strategiska samverkans- och innovationsprogram (RiR 2020:6). I fråga om de strategiska innovationsprogrammen bedömer Riksrevisionen att det förekommer brister i effektivitet och att det finns otydligheter i uppdragen till myndigheter på området. Riksrevisionen noterar även att det saknas ett systematiskt arbete för att prioritera och följa upp insatser. Vidare anser Riksrevisionen att regeringen bör överväga en utvärdering av genomförda samverkansprogram och att regeringen inför framtida innovationssatsningar bör säkerställa att uppdrag ges med tidsramar som ger utrymme för förberedelser och planering. Regeringen avser att göra en översyn av myndigheternas regleringsbrev och instruktioner i syfte att

uppnå ökad tydlighet i uppdragen som rör de strategiska innovationsprogrammen. Detta är välkommet, men givet den skarpa kritik som riktas i rapporten menar vi att åtgärderna som regeringen aviserar inte räcker. I stället bör regeringen inleda en grundlig utvärdering av genomförda samverkansprogram och säkerställa att de samverkansprogram som aviserades i juli 2019 omfattas av uppföljning och utvärdering i enlighet med näringsutskottets uttalanden, detta i linje med Riksrevisionens rekommendationer.

Riksrevisionens rapport problematiserar vidare att myndigheterna, i arbetet med de strategiska innovationsprogrammen, inte dokumenterat sina egna överväganden vid beslut om fortsatt finansiering av program. Detta uttrycks på följande sätt: ”Myndigheterna har hittills följt utvärderarnas rekommendationer om fortsatt finansiering utan att dokumentera sina egna överväganden. Övergripande slutsatser från utvärderingarna redovisas i myndigheternas årsredovisningar men inte i regeringens rapportering till riksdagen.”

Detta är anmärkningsvärt, inte minst då det rör sig om stora summor skattemedel. Det är positivt att Riksrevisionen i sin rapport rekommenderar myndigheterna att göra och dokumentera sina avvägningar, men detta borde även regeringen förtydliga i regleringsbrevet till berörda myndigheter.

Därutöver har ett flertal rapporter påpekat uppenbara brister i diverse offentliga stöd till näringslivet. Bland annat har Tillväxtanalys belyst brister på området genom att bl.a. kritisera det stora antalet myndigheter som är involverade i administrationen. Vid en särskild granskning av två av Vinnovas stödprogram kunde man inte säkerställa några positiva effekter av stöden. Mot denna bakgrund fick Tillväxtanalys i uppdrag att ta fram förslag för förbättrade utvärderingsmetoder för näringspolitiken, vilket slutrapporterades 2018. I slutrapporten föreslog Tillväxtanalys att en översikt, en löpande kartläggning, av näringspolitiska insatser i Sverige skulle tas fram, för att bl.a. identifiera överlappande näringspolitiska insatser.

Dessa tunga instanser och de många exemplen på uppmärksammade brister understryker vikten av att följa upp och utvärdera samverkansprogrammen. Det är i sammanhanget även viktigt att regeringen lägger fram förslag till krav på effektivitetsmål för samverkansprogrammen.

Tobias Andersson (SD)

Mattias Bäckström Johansson (SD)

Eric Palmqvist (SD)

Josef Fransson (SD)